

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/406/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234287
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112234287.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/288/2012-78 zo dňa 10. decembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zaplatiť mu majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Žilina. Za preukázanú považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Nadväzne mal za to, že k uspokojeniu nároku navrhovateľa v zákonnej lehote nedošlo.

Vychádzal zo skutočnosti, že v dotknutej exekučnej veci, v ktorej bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, bola dňa 28.4.10.2010 exekučnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd po vykonaní úkonov nevyhnutných pre posúdenie materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu uznesením z 23.5.2011 dotknutú žiadosť zamietol pre rozpor vymáhaného plnenia s dobrými mravmi a predpismi na ochranu spotrebiteľa; taktiež neakceptoval ani samotnú rozhodcovskú doložku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 1.7.2011.

Okresný súd konštatoval, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá pre zistený rozpor so zákonom, pričom v takom prípade neplatí zákonná lehota 15 dní, ktorá je určená pre pozitívne rozhodnutie, t.j. pre udelenie poverenia (bližšie napr. II. ÚS 520/2012 z 10.7.2013). Zároveň podrobne poukázal na povinnosť exekučného súdu ex offo posúdiť plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom z pohľadu ochrany spotrebiteľa, vrátane jej „európskeho rozmeru“. Pokiaľ teda exekučný súd zhromažďoval podklady pre svoje rozhodnutie, tieto hodnotil a právne posudzoval, išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a takúto činnosť nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, lebo našiel vyjadrenie v súdnom rozhodnutí. Rovnako nešlo o nezákonné rozhodnutie v zmysle § 5 ods. 1 zák. č. 514/2000 Z.z.; navrhovateľ (v pozícii oprávneného) voči nemu ani nepodal odvolanie.

Z hľadiska plynulosti postupu exekučného súdu okresný súd vyslovil, že sa - napriek vyššie uvedenému - vyznačoval určitými prietahmi. Nakoľko však navrhovateľ tvrdenú škodu vymedzil v rozsahu istiny vymáhanej v dotknutej exekučnej veci, uvedené nemá žiaden súvis s čiastočnými prietahmi v plynulosti postupu exekučného súdu. Preto nie je naplnený predpoklad príčinnej súvislosti medzi nesprávnym

úradným postupom a tvrdenou škodou. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme okresný súd mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva navrhovateľa je dostatočné. Prihliadol na širšie súvislosti poskytovania úverov zo strany navrhovateľa, fakt, že v dotknutej exekúcii išlo o exekučný titul, ktorý bol v rozpore zákonom. Priznanie nemajetkovej ujmy by tak bolo v príkrom rozpore so zásadou, že z nepráva nemôže vzniknúť právo; osobitne ak navrhovateľ výšku nemajetkovej ujmy odvodzoval percentuálne (20%) z výšky v exekúcii vymáhaného nároku.

Samostatným výrokom okresný súd zamietol procesný návrh navrhovateľa na prerušenie konania (podľa § 109 ods. 1 písm. b/ a súčasne i podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) do rozhodnutia ústavného súdu o jeho ústavnej sťažnosti. V tejto spojitosti konštatoval, že nadriadený súd o namietanej otázke nestrannosti sudcu už právoplatne rozhodol, pričom ide o otázku, ktorú sú súde oprávnené posudzovať. Navrhovateľ pritom podanie tvrdenej ústavnej sťažnosti na ústavnom súde ani nepreukázal. Bez ohľadu na uvedené, okresnému súdu do termínu pojednávania nebolo doručené žiadne rozhodnutie ústavného súdu o odklade vykonateľnosti dotknutého rozhodnutia nadriadeného súdu. Vo vzťahu k možnosti prerušenia konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. okresný súd zdôraznil fakultatívny charakter tohto inštitútu. Ak by aj prebiehalo na ústavnom súde navrhovateľom tvrdené konanie, nejde o konanie, v ktorom by sa riešila otázka významná pre rozhodovanie v súdnej veci.

O trovách konania rozhodol okresný súd s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, lebo tento si trovy nevyčísľil a z obsahu spisu ich vznik (na jeho strane) nevyplýva.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Poukazoval na kontradiktórny charakter súdnej veci a v danej spojitosti namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho vykonal pojednanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd.

Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov - napr. konštatovanie, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil. Podľa navrhovateľa okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca.

Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. „Pravým“ právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. V konaní navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil, pričom navrhovateľa nepoučil ani podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmou podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Na jednej strane okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom

pre túto nečinnosť nenašiel žiadny objektívne udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že zároveň s predvolaním na pojednávanie bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené (dňa 26.11.2013 - čl. 56 spisu) i vyjadrenie odporcu vo veci samej. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. Predvolanie navrhovateľa na pojednávanie zároveň obsahovalo (aj) jeho poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Termín pojednávania v súdnej veci (na deň 10.12.2013 - utorok) prvostupňový súd určil 21.11.2013 a právnenému zástupcovi navrhovateľa bolo predvolanie doručené dňa 26.11.2013. Až dňa 6.12.2013 (piatok) bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“.

Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Navrhovateľ žiadosť o odročenie pojednávania podal v krátkom časovom predstihu - z hľadiska pracovných dní - pred jeho termínom, čím s poukazom (aj) na vzdialenosť jeho sídla, resp. sídla jeho právneho zástupcu od sídla konajúceho súdu (cca 200km) fakticky zmaril efektívne využitie ustanovenia § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Navyše, vzhľadom na to, že dotknuté podanie neobsahuje náležitosti predpísané v ustanovení § 119 O.s.p. - nevymedzenie dňa, kedy sa o dôvode (požadovaného odročenia pojednávania) navrhovateľ dozvedel, t.j. neuvedenie dátumu podania (údajnej) ústavnej sťažnosti - nepredstavuje dané podanie kvalifikovaný základ pre eventualitu odročenia pojednávania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 2 Cdo 372/2013 z 27.11.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Vzhľadom na uvedené nebolo potrebné ani vyčkať na nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania, ktorého základom je práve rozoberaná (nedôvodná) námietka rozhodovania veci „vylúčeným“ sudcom.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde navrhovateľ na jednej strane vytýka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V súdnej veci je totiž nepochybné, že pojednávanie nariadené a vykonané bolo. Taktiež je nesprávnou požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa

k podanému návrhu vyjadří a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolnosti, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia rozsudku nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 20Er/1627/2010, ktorý dôkaz výslovne, označením povinného a spisovej značky exekútora (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 87 spisu). Z uvedeného vyplýva, že zásadný dôkaz, na základe ktorého okresný súd dospel k svojmu záveru, je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd nemôže v sporovom/ /kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, námietok. Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek úvaha/protiargumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu.

Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. zásada oficiality v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku ako exekučnom titule z pohľadu potreby aplikácie spotrebiteľskej ochrany; dôvod, pre ktorý v dotknutej exekučnej veci „neplatí“ 15 dňová lehota na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia; dostatočnosť konštatovania porušenia práva z hľadiska prieťahov v konaní), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu meritórneho rozhodnutia.

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nenáležitého šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesnú situáciu v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne normy a svoje závery primerane vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Viazanosť odvolacieho súdu konkrétnymi dôvodmi odvolania bola významná i pre potvrdenie výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania. Odvolateľ síce výslovne uvádzal, že napáda

rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k predmetnému výroku neposkytol žiadnu konkrétnejšiu argumentáciu. Nedôvodnosť tvrdenia navrhovateľa o konaní a rozhodovaní vylúčeným sudcom (ktoré hypoteticky okrajovo mohla spochybňovať daný výrok) je vysvetlená a konštatovaná vyššie.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.